

Drets de les generacions futures

Declaració sobre la responsabilitat de les generacions actuals envers les generacions futures

Aprovada per la 29 Conferència General de la UNESCO, el dia 12 de novembre de 1997

La Conferència General de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura,

Tenint present que en la Carta de les Nacions Unides els pobles han expressat de forma solemne la voluntat de "preservar les generacions futures del flagell de la guerra", i que alhora hi han expressat els valors i principis que consagren la Declaració Universal dels Drets Humans i tots els altres instruments pertinents del dret internacional,

Tot considerant les disposicions del Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, i del Pacte Internacional de Drets Cívics i Polítics, aprovats el 16 de desembre de 1966, i les disposicions de la Convenció sobre els Drets de l'Infant aprovada el 20 de novembre de 1989,

Preocupada per la sort de les generacions futures davant dels desafiaments vitals que planteja el proper mil·lenni,

Conscient que en aquesta etapa de la història està en perill l'existència mateixa de la humanitat i el seu medi ambient,

Tot posant de relleu que el ple respecte dels drets humans i dels ideals de la democràcia constitueixen una base essencial per protegir les necessitats i els interessos de les generacions futures,

Afirmant la necessitat d'establir noves relacions equitatives i globals de col·laboració i solidaritat entre les generacions i de promoure la solidaritat intrageneracional amb la finalitat d'assegurar la supervivència de la humanitat,

Recordant que les responsabilitats de les actuals generacions envers les generacions futures ja han estat esmentades en diversos instruments, com ara la Convenció per a la Protecció del Patrimoni Mundial, Cultural i Natural, aprovada per la Conferència General de la UNESCO el 16 de novembre de 1972, la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic i el Conveni sobre la Diversitat Biològica aprovats a Rio de Janeiro el 5 de juny de 1992, la Declaració de Rio sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament, aprovada per la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament, el 14 de juny de 1992, la Declaració i el Programa d'Acció de Viena, aprovats per la Conferència Mundial de Drets Humans el 25 de juny de 1993, i les resolucions de l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre la protecció del clima mundial per a les generacions presents i futures aprovades des de 1990,

Decidida a contribuir a la solució dels problemes mundials actuals mitjançant una cooperació internacional enfortida, a crear les condicions per tal que la càrrega del passat no comprometi les necessitats ni els interessos de les generacions futures, i a llegar-los un món millor.

Disposada a actuar per tal que les generacions actuals prenguin plena consciència de les seves responsabilitats envers les generacions futures,

Reconeixent que la tasca de protecció de les necessitats i els interessos de les generacions futures, sobretot mitjançant l'educació, és fonamental per al compliment de la missió ètica de la UNESCO, la Constitució de la qual consagra els ideals "de la justícia, la llibertat i la pau" fonamentats en "la solidaritat intel·lectual i moral de la humanitat",

Tenint present que el destí de les generacions futures depèn en bona part de les decisions i mesures que es prenguin avui i que els problemes actuals, inclosos la pobresa, el subdesenvolupament tecnològic i material, l'atur, l'exclusió, la discriminació i les amenaces al medi ambient, s'han de resoldre en benefici de les generacions presents i futures,

Convençuda que hi ha una obligació moral de formular, per a les generacions presents, unes regles de conducta que s'inscriguin en una perspectiva àmplia i oberta a l'esdevenidor,

En conseqüència, la conferència General proclama de forma solemne, el dia 12 de novembre de 1997, la present Declaració sobre la Responsabilitat de les Generacions Actuals envers les Generacions Futures.

Article 1

Necessitats i interessos de les generacions futures

Les generacions actuals tenen la responsabilitat de garantir la plena salvaguarda de les necessitats i els interessos de les generacions presents i futures.

Article 2

Llibertat d'elecció

És important prendre les providències necessàries per tal que, tot respectant els drets humans i les llibertats fonamentals, les generacions presents i futures puguin escollir lliurement el seu sistema polític, econòmic i social i preservar la seva diversitat cultural i religiosa.

Article 3

Manteniment i perpetuació de la humanitat

Les generacions actuals s'han d'esforçar per assegurar el manteniment i la perpetuació de la humanitat, tot respectant degudament la dignitat de la persona humana. En conseqüència, no s'ha d'atemptar de cap manera ni contra la naturalesa ni contra la forma de la vida humana.

Article 4

Preservació de la vida a la terra

Les generacions actuals tenen la responsabilitat de deixar a les properes generacions un planeta que en un futur no estigui irreversiblement malmès per l'activitat humana. En rebre la terra en herència temporal, cada generació ha de procurar fer ús dels recursos naturals de forma raonable i mirar de no comprometre la vida amb modificacions nocives dels ecosistemes i assegurar que el procés científic i tècnic en tots els àmbits no provoqui perjudicis a la vida en la Terra.

Article 5

Protecció del medi ambient

1. Per tal que les generacions futures puguin disfrutar de la riquesa dels ecosistemes de la Terra, les generacions actuals han de lluitar a favor del desenvolupament sostenible i han de preservar les condicions de la vida i, sobretot, la qualitat i integritat del medi ambient.

2. Les generacions actuals han de tenir cura que les generacions futures no estiguin exposades a una contaminació que pugui posar en perill la seva salut o la seva pròpia existència.
3. Les generacions actuals han de preservar per a les generacions futures els recursos naturals necessaris per al manteniment i el desenvolupament de la vida humana.
4. Abans d'emprendre projectes de gran abast, les generacions actuals han de tenir en compte les possibles conseqüències que puguin comportar per a les generacions futures.

Article 6

Genoma humà i diversitat biològica

Cal protegir el genoma humà, tot respectant la dignitat de la persona humana i els drets humans, i cal preservar la diversitat biològica. El progrés científic i tecnològic no ha de perjudicar ni comprometre de cap forma la preservació de l'espècie humana ni de les altres espècies.

Article 7

Diversitat cultural i patrimoni cultural

Les generacions actuals hauran de vetllar per preservar la diversitat cultural de la humanitat tot respectant els drets humans i les llibertats fonamentals. Les generacions actuals tenen la responsabilitat d'identificar, protegir i conservar el patrimoni cultural material i immaterial i de transmetre aquest patrimoni comú a les generacions futures.

Article 8

Patrimoni comú de la humanitat

Les generacions actuals poden utilitzar el patrimoni comú de la humanitat, tal com el defineix el dret internacional, sense comprometre'l de forma irreversible.

Article 9

Pau

1. Les generacions actuals han de vetllar per tal que tant elles com les generacions futures aprenguin a viure en un ambient de pau, seguretat i respecte del dret internacional, els drets humans i les llibertats fonamentals.
2. Les generacions actuals han de preservar les generacions futures del flagell de la guerra. Amb aquesta finalitat, han d'evitar que les generacions futures pateixin les perjudicials conseqüències ocasionades pels conflictes armats i altres tipus d'agressions i la utilització d'armes, contraris als principis humanitaris.

Article 10

Desenvolupament i educació

1. Les generacions actuals han de deixar a les generacions futures les condicions per a un desenvolupament socioeconòmic equitatiu, sostenible i universal, tant individual com col·lectiu, de forma especial mitjançant una utilització justa i prudent dels recursos disponibles a fi de lluitar contra la pobresa.
2. L'educació és un instrument important per al desenvolupament dels éssers humans i les societats. Cal que sigui utilitzada per fomentar la pau, la justícia, l'entesa, la tolerància i la igualtat en benefici de les generacions actuals i les generacions futures.

Article 11

No discriminació

Les generacions actuals han d'abstenir-se de realitzar activitats i d'adoptar mesures que puguin ocasionar o perpetuar qualsevol forma de discriminació per a les generacions futures.

Article 12

Aplicació

1. Els estats, el sistema de les Nacions Unides, altres organitzacions intergovernamentals i no governamentals, els particulars i els organismes públics i privats han d'assumir plenament les responsabilitats que els pertoquen en la promoció, sobretot mitjançant l'educació, la formació i la informació, i en el respecte dels ideals consagrats en la present Declaració i encoratjar-ne el ple reconeixement i aplicació efectiva a través de tots els mitjans adients.

2. Tenint present la missió ètica de la UNESCO, es convida l'Organització a difondre la present Declaració, de la forma més àmplia possible, i a adoptar totes les mesures necessàries en les seves esferes de competència, per sensibilitzar l'opinió pública a favor dels ideals que en ella es consagren.